

OBSAH

ÚVOD	9
1 VALUES-BASED TEACHING AND LEARNING: USING THE SEDA PROFESSIONAL VALUES TO INFORM PRACTICE.....	11
1.1 Personal Values	11
1.2 Professional Values in Higher Education.....	12
1.3 Developing Professional Values for Learning and Teaching in Higher Education..	13
1.4 SEDA Professional Values.....	15
1.4.1 Using the SEDA Professional Values to Inform Individual HE Practice	17
1.5 Teaching Professional Values	20
1.5.1 Using SEDA Professional Values to Teach Values	21
1.6 Summary	22
2 STUDENT ENGAGEMENT – FROM TEACHER- CENTRED TO STUDENT-CENTRED PRACTICE	23
2.1 What is Student Engagement?	23
2.2 Students as Partners.....	24
2.3 Active Learning.....	25
2.4 Pathways to Learning	26
2.5 Recommendations to Optimise Student Engagement	28
2.5.1 Emotional Dimension.....	28
2.5.2 Behavioural Dimension.....	29
2.5.3 Cognitive Dimension.....	30
2.6 Benefits of a partnership approach as a holistic approach to student engagement ...	32
2.7 Summary	33

3	VYUČOVANIE VERZUS UČENIE SA ŠTUDENTOV A HLAVNÉ FAKTORY ICH EFEKTÍVNOSTI	34
3.1	Vyučovanie (výchovno-vzdelávací proces) a učenie sa študentov	34
3.2	Manažment vyučovacieho procesu na vysokej škole.....	38
3.3	Učebné štýly	41
3.3.1	Učebné štýly študentov podľa zmyslových preferencií	42
3.3.2	Učebné štýly študentov podľa prevažujúceho typu inteligencie	42
3.3.3	Klasifikácia učebných štýlov podľa motivácie a zámeru.....	43
3.4	Využitie didaktických zásad na zvýšenie efektívnosti výučby a učenia sa študentov	
		44
3.4.1	Zásada názornosti	45
3.4.2	Zásada aktivity	45
3.4.3	Zásada uvedomelosti	46
3.4.4	Zásada primeranosti a individuálneho prístupu	47
3.4.5	Zásada vedeckosti	47
3.4.6	Zásada sústavnosti a postupnosti.....	48
3.4.7	Zásada spájania teórie s praxou.....	48
3.4.8	Zásada trvácnosti	49
3.5	Zákony učenia	50
3.5.1	Zákon opakovania	50
3.5.2	Zákon späťnej väzby.....	51
3.5.3	Zákon transferu	52
3.5.4	Zákon motivácie	52
4	VYSOKOŠKOLSKÍ UČITELIA A ŠTUDENTI A ICH OPTIMÁLNA INTERAKCIA	56
4.1	Charakteristika interakcie.....	56

4.2	Psychologická charakteristika osobnosti so zameraním na učiteľa	57
4.2.1	Výkonové vlastnosti	57
4.2.2	Temperamentové vlastnosti.....	59
4.2.3	Aktivačno-motivačné vlastnosti	60
4.2.4	Charakterové vlastnosti	62
4.3	Učiteľ na vysokej škole z pedagogického hľadiska	63
4.3.1	Profesijná vybavenosť vysokoškolského učiteľa	63
4.3.2	Sebareflexia učiteľa.....	66
4.3.3	Typológie osobnosti učiteľa a jeho vyučovacie štýly	67
4.3.4	Učiteľovo poňatie výučby	68
4.3.5	Fázy učiteľskej profesie	69
4.3.6	Etapy vývoja vysokoškolského učiteľa v kontexte profesijného rozvoja	70
4.4	Charakteristika osobnosti vysokoškolského študenta	76
4.5	Interakcia medzi vysokoškolským učiteľom a študentom	77
4.5.1	Činitele vplývajúce na vzťah medzi učiteľom a študentom	78
4.5.2	Funkcie interakcie medzi učiteľom a študentom na vysokej škole	80
5	CIELOVÁ ORIENTÁCIA VÝUČBY NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH	
	A KONŠTRUKTÍVNY SÚLAD PRVKOV VYUČOVACIEHO PROCESU	83
5.1	Postavenie a úlohy vysokých škôl v školskej sústave SR	83
5.2	Funkcie vyučovania ekonomických predmetov na vysokých školách.....	85
5.3	Vyučovacie ciele a ich konštruktívne zosúladenie s ostatnými prvkami vyučovacieho procesu	87
5.4	Hlavné východiská na určovanie vyučovacích cieľov a obsahu ekonomickeho vzdelávania na vysokých školách	90
5.5	Vybrané taxonómie vyučovacích cieľov	92
5.6	Obsah učiva a možné teoretické prístupy k jeho výberu.....	102

5.7	Študijný program, študijný plán a informačné listy predmetov	104
6	VYUČOVACIE METÓDY VO VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ	107
6.1	Teoretické prístupy k vymedzeniu vyučovacej metódy	107
6.2	Klasifikácia vyučovacích metód	109
6.3	Výber vyučovacích metód.....	114
6.3.1	Vzťah vyučovacej metódy k ostatným činiteľom vyučovacieho procesu.....	115
6.3.2	Funkcie vyučovacích metód.....	120
6.3.3	Tradičné verzus aktivizujúce vyučovacie metódy	122
6.4	Charakteristika vybraných vyučovacích metód	131
6.4.1	Motivačné vyučovacie metódy.....	131
6.4.2	Expozičné vyučovacie metódy	132
6.4.3	Fixačné vyučovacie metódy	144
6.4.4	Diagnostickeá a klasifikačné vyučovacie metódy	144
6.5	Využitie vybraných vyučovacích metód vo výučbe na vysokej škole.....	145
6.5.1	Využitie diskusie vo vyučovacom procese na vysokej škole.....	145
6.5.2	Využitie brainstormingu vo vyučovacom procese na vysokej škole	150
6.5.3	Využitie ďalších diskusných vyučovacích metód vo vyučovacom procese na vysokej škole	154
6.5.4	Využitie prípadových štúdií vo vyučovacom procese na vysokej škole	156
6.5.5	Inscenačná metóda (hranie roľí) vo vyučovacom procese na vysokej škole	158
7	ORGANIZAČNÉ FORMY VYUČOVANIA, MODERNÉ VYUČOVACIE PROSTRIEDKY A E-LEARNING VO VÝUČBE NA VYSOKEJ ŠKOLE.....	162
7.1	Organizačné formy vyučovania	162
7.1.1	Tradičné formy vyučovania na vysokej škole	163
7.1.2	Ďalšie vybrané organizačné formy vyučovania na vysokej škole.....	166
7.2	Vyučovacie prostriedky vo vysokoškolskom vzdelávaní	167

7.3	Moderné technológie vo vyučovacom procese na vyskej škole	169
7.3.1	Názory na využívanie technológií vo vysokoškolskom vzdelávaní.....	169
7.3.2	Scaffolding	171
7.3.3	Možnosti využitia digitálnych nástrojov vo výučbe	174
7.4	E-learning vo výučbe na vyskej škole.....	187
7.4.1	Osobitosti vybraných didaktických kategórií pri e-learningu	189
7.4.2	Možnosti a formy e-learningu	198
7.4.3	Ako vytvoriť e-learningový kurz	199
8	KOMUNIKÁCIA V PRÁCI UČITEĽA NA VYSOKEJ ŠKOLE.....	202
8.1	Podstata komunikácie.....	202
8.2	Komunikácia – presun emócií.....	205
8.3	Prvky a druhy komunikácie.....	205
8.3.1	Verbálna komunikácia.....	206
8.3.2	Neverbálna komunikácia.....	208
8.4	Komunikačné štýly v práci učiteľa	212
8.5	Komunikácia podporujúca úspešnosť študentov.....	214
8.5.1	Aktívne počúvanie.....	214
8.5.2	Kladenie otázok v pedagogickej komunikácii	216
8.5.3	Spätná väzba.....	217
8.6	Komunikácia a asertivita.....	217
8.7	Bariéry v komunikácii	221
8.8	Konflikty a ich riešenie	222
9	PREZENTÁCIA (NIELEN) VO VYSOKOŠKOLSKEJ VÝUČBE	227
9.1	Princípy dizajnu v prezentácii	238
9.1.1	Prídavky a vylepšenia.....	238
9.1.2	Efekt nadradenosťi obrázkov.....	239

9.1.3	Prázdny priestor.....	240
9.1.4	Kontrast	240
9.1.5	Opakovanie.....	241
9.1.6	Poloha.....	241
9.1.7	Blízkosť'	242
10	HODNOTENIE ŠTUDENTOV A VYUČOVACÍCH PREDMETOV NA ÚCEL ZVÝŠOVANIA KVALITY VÝUČBY A UČENIA SA NA VYSOKEJ ŠKOLE	244
10.1	Hodnotenie študentov ako súčasť pedagogickej diagnostiky.....	244
10.2	Hlavné funkcie a požiadavky na hodnotenie študentov	246
10.3	Metódy hodnotenia študentov na účel získavania späťnej väzby o priebehu a výsledkoch vyučovania	252
10.4	Hodnotenie vyučovacích predmetov a študijných programov	255
	POUŽITÁ LITERATÚRA.....	258